

Cantonspark

Nieuwsbrief juni 2023

NIEUWSBRIEF CANTONSPARK

REDACTIE: Rob Samson, Angelique Bosch van Drakestein, Christine Schut, Greet de Lange, Geertje Bakker

Stichting Vrienden van het Cantonspark

Secretaris: Mevr. G.H.J. de Lange - Meijer, Rembrandtlaan 29, 3741 TA Baarn
Tel: 035 - 541 3356. secretariaat@cantonspark.nl.

www.cantonspark.nl

Omslag: *Davidia involucreata* (foto Leendert van Zanten)

Deze pagina: Nagelkruid

STEUN

STICHTING VRIENDEN VAN HET CANTONSPARK

Voor een bijdrage van minimaal € 20,00 per jaar bent u donateur van de Stichting Vrienden van het Cantonspark. U steunt ons daarmee om het Cantonspark als waardevolle tuin voor Baarn te behouden. Voor het aanmelden vult u het online formulier in op onze website of download het als PDF of Word document dat u opstuurt naar de penningmeester van de Stichting Vrienden van het Cantonspark, Plantage 37, 3742 DM Baarn (penningmeester@cantonspark.nl). Stort uw bijdrage op rekening bankrekening RABO Bank, IBAN: NL58 RABO 0360 2744 71 BIC: RABONL2U t.n.v. Vrienden van het Cantonspark.

Donaties en giften - de fiscus helpt mee

Geven aan goede doelen kan voor een vermindering in de belasting zorgen, maar dit is niet altijd het geval. Bij deze een paar zaken waar u rekening mee kunt houden.

Als u in een jaar uw giften geeft, mag u deze aftrekken voor de inkomstenbelasting, maar alleen als het goede doel aan voorwaarden voldoet. In bepaalde gevallen kunt u meer aftrekken dan dat u heeft gegeven! Dit is het geval met een culturele ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). De Stichting Vrienden van het Cantonspark is een culturele ANBI. Als u 100 euro geeft, mag u 25% extra aftrekken voor de inkomstenbelasting. Dit is dan €125.

U heeft hier alleen wat aan als u een bedrag ter hoogte van minimaal 1% van uw inkomen weggeeft. Deze drempel wordt in uw belastingopgave vanzelf berekend. Geeft u minder dan die 1% weg, dan heeft u geen aftrek. Bij een inkomen van 30.000 euro dient u dus een drempel van 300 euro in acht te nemen, voordat u een gift daadwerkelijk kunt aftrekken voor de inkomstenbelasting.

Aftrek kan wel worden gerealiseerd als u een schriftelijk vastgelegde periodieke gift doet. Indien u dat voor alle giften doet, kunt u alle giften in mindering brengen voor de inkomstenbelasting, zonder rekening te houden met de drempel van 1%, maar ook geldt er dan geen maximum. Ook bij periodieke giften geldt dat een gift aan een culturele ANBI met 25% wordt verhoogd voor de fiscale aftrek. Mocht u interesse of vragen hebben over periodieke giften, neem dan gerust contact op met de penningmeester, Astrid Binnekamp, via penningmeester@cantonspark.nl.

INHOUD

- 3 Voorwoord
- 6 Jaarverslag 2022
- 10 Eva van Duinkerken nieuw
bestuurslid van de Vrienden van
het Cantonspark
- 12 Het geslacht *Acer* (esdoorn)
- 19 Slapen in een Koreaans bamboe-
bos

VOORWOORD

Het eerste halfjaar is voorbij gevlogen. Er kon goed doorgewerkt worden in het park, slechts twee zaterdagen vielen uit, eenmaal door vorst en eenmaal door regen. De regendag zijn we gestart met koffie en daar is het bij gebleven.

Behalve op woensdag en zaterdag zijn Hanneke Rutgers, Lies Posthumus Meijjes en Jeannette Piek verschillende malen extra komen werken door de week, om de borders zo goed mogelijk onkruid vrij te houden. Alle nieuwe aanplant is er nog niet, wel zijn kortgeleden een flink aantal rododendrons geplant bij de ingang aan de Abel Tasmanlaan door de 'woensdagmannen'.

De eerste rondleidingen zijn geweest, zowel op aanvraag als gratis. Eva van Duinkerken heeft de taak coördinator rondleidingen met verve overgenomen van Astrid Binnekamp, onze penningmeester. Het aantal rondleiders is uitgebreid met Mariëtte van Oosterwijk-Bruyn. Helaas moest Geertje Bakker stoppen als rondleidster, maar gelukkig blijft zij actief met haar bomenrubriek in de Nieuwsbrief.

Marina Jonxis, een zaterdag vrijwilligster, heeft de ledenadministratie op zich genomen en zij regelt de bezorging van de Nieuwsbrieven. Daar zijn we ook erg blij mee.

De koffie op zaterdag wordt al geruime tijd verzorgd door Herma Ras en Gabriëlle Kooiman. Dirk Kooiman heeft het bestuur verlaten maar is als vrijwilliger nog actief. Hij houdt zich bezig met de voorbereiding van het realiseren van een bezoekerscentrum.

Pam Wibbens (ook een zaterdag vrijwilligster) stuurt elke maand een Nieuwsbrief met de naam Kornoelje naar alle vrijwilligers, kleine stukjes tekst over actuele zaken en altijd voorzien van een paar foto's. Vrijwilligers kunnen zelf ook kopij aanbieden. Een leuk initiatief dat de onderlinge band nog meer versterkt.

Het zal u niet ontgaan zijn dat bij sommige nieuwe bomen of banken een bordje staat: geschonken door... Wij worden nog steeds benaderd met verzoeken om een bank of boom te mogen adopteren. Als dierbare herinnering aan een feestelijke gebeurtenis of aan iemand die overleden is maar op een speciale manier verbonden was met het park.

Het is plezierig te horen hoeveel mensen van het park genieten en als Stichting Vrienden van het Cantonspark dragen wij graag ons steentje bij dankzij al die vrijwilligers en donateurs.

Het bestuur

St. James's Park juni 2023

Jaarverslag 2022

In 2022 konden alle geplande activiteiten doorgang vinden en is de restauratie van het park nagenoeg afgerond. Een tweede serie nieuwe aanplant voor enkele borders staat nog op het programma. De nieuwe aanplant vraagt veel onderhoud, het vrijwilligerswerk is daarbij niet meer weg te denken. Mede daarom was 30 maart 2022 een bijzondere dag. 's Middags werd het convenant, waarin het beheer van het park wordt gewaarborgd, ondertekend door wethouder Jannelies Vissers en de voorzitter van de Stichting, Angelique Bosch van Drakestein. Het beheerplan beschrijft de kosten en de inzet voor het huidige en toekomstige onderhoud van het park. Door de inzet van vrijwilligers kan een hoog beheerniveau worden gerealiseerd. Tevens was er aandacht voor de officiële aanstelling van de heer Hans Knotters als beheerder van het park, iets waar hij en wij al heel lang naar hebben uitgezien. Het is dus nodig het aantal vrijwilligers op peil te houden.

Alle bestuursleden zijn inmiddels ingeschreven in het UBO register.

Samenstelling bestuur 2022:

Voorzitter: Jkvr. A.A.D. Bosch van Drakestein

Vicevoorzitter: Mr. W.M.C. de Vrey-Vringer

Secretaris: G.H.J.de Lange-Meijer

Penningmeester en coördinator rondleidingen: J.A. Binnekamp AAG

PR & Communicatie: Prof. dr. dr. h. c. R.A. Samson

Ing. R.E. de Meij

J.W.J. Rellum

D. Kooiman (tot 20 oktober 2022)

Het bestuur heeft in 2022 tienmaal vergaderd, waarvan alleen de eerste keer op 18 januari online. De overige op 24 februari, 17 maart, 14 april, 9 juni, 5 juli, 16 augustus, 15 september, 20 oktober en 1 december aan huis bij de vicevoorzitter.

Samenstelling Beheercommissie:

Jkvr. A.A.C.D. Bosch van Drakestein

Ing. R.E. de Meij

U. Niet-Graafland

De nieuwe aanplant van de Chinese mahonie is een grote aanwinst van het park.

Ing. G. Bakker–Hanisch ten Cate

J. Bleekemolen

M. Hinterding

Drs. H. Persoon

De beheercommissie is een werkgroep van de Stichting, zij kan zo nodig geraadpleegd worden bij beheerproblemen.

Activiteiten van de Stichting:

Promotiemateriaal uitgeven: Uitgave van twee nieuwsbrieven, kalender 2023, kerst- en wenskaarten en folders met informatie over het park.

Rondleidingen: Alle gratis maandelijkse rondleidingen van april t/m oktober konden doorgaan. Daarnaast zijn tien rondleidingen op verzoek gehonoreerd. Sinds de restauratie is de belangstelling voor het park toegenomen, niet alleen voor bruidsfoto's maar ook voor de bomen en struiken die er staan.

Rondleiders: Tera Naafs, Betty van Rootselaar–Naafs, Boukje Sijens, Ruud de Meij, Greet de Lange–Meijer en Angelique Bosch van Drakestein (op verzoek van tuinclubs).

Vrijwilligerswerk: Zoals boven vermeld is het vrijwilligerswerk

opgenomen in de begroting van de gemeente. Op de eerste en derde zaterdagochtend van de maand en op elke woensdagmorgen wordt in het park gewerkt. Een vaste kern is, weer of geen weer, aanwezig. De beheerder begeleidt de werkzaamheden en bij zijn afwezigheid neemt een vaste vrijwilliger zijn taak over. Dat het vrijwilligerswerk gewaardeerd wordt door de gemeente is o.a. gebleken uit de taart die door de wethouder op 5 november werd aangeboden bij de koffie met opschrift: Bedankt voor jullie inzet, Gemeente Baarn. Vrijwilligersovereenkomsten

met informatie over adressen, telefoonnummer van een persoon die gebeld kan worden bij eventuele calamiteiten, zitten in een map in het kantoor van de beheerder.

Overige activiteiten waarbij de Stichting aanwezig of betrokken was:

Regelmatig overleg met de huurder van de Wintertuin, waar ook de folders van het Cantonspark liggen.

Augustus: Feestelijke bijeenkomst schenking bijenboom (Tertradium daniellii) door jubilerend echtpaar Kelder. Picknick voor vrijwilligers.

September: deelname aan het Jaarlijkse Cultureel Festival. Een delegatie van het bestuur was aanwezig in Utrecht bij de onthulling van de muurschildering van Johanna Westerdijk.

Oktober: Bezoek aan de Floriade door het bestuur.

November: Excursie Blijdenstein voor donateurs en vrijwilligers

December: Lumineus Baarn, tien dagen lichtshow in het Cantonspark georganiseerd in samenwerking met de Stichting Vrienden van het Cantonspark, mede ter ere van het 25 jarig jubileum, door Johan Bruinekool, Stage & Studiolight.

Vooruitblik 2023:

Er moet nog wel het een en ander gerealiseerd worden, zoals een handige gids voor bezoekers om ook zelfstandig in het park de bomen en struiken te kunnen herkennen. Dat houdt nummering in en naambordjes en wellicht in de toekomst QR codes. Daar wordt aan gewerkt. Ook de gids voor rondleiders staat nog in de startblokken. Werden jarenlang de rondleidingen vanuit het tennishuisje gestart, nu is er echt behoefte aan een bezoekerscentrum, waar we groepen

kunnen ontvangen. De werkschuur, waar het gereedschap bewaard wordt en waar de vrijwilligers koffiedrinken, zou met aanpassingen hier en daar een optie kunnen zijn. De plannen daarvoor en het overleg met de gemeente zijn in volle gang. In februari 2023 is een rapport aangeboden aan wethouder Steven de Vries. De heer Dirk Kooiman is 20 oktober 2022 afgetreden als bestuurslid maar blijft actief als vrijwilliger en zet zich in voor de realisatie van een bezoekerscentrum. Inmiddels is het bestuur onlangs uitgebreid met een jong en actief nieuw lid, Eva van Duinkerken. Zij heeft o.a. de coördinatie van de rondleidingen op zich genomen. Rondleiders, donateurs en vrijwilligers hebben we nooit teveel. Onze hartelijke dank gaat dan ook uit naar iedereen die financieel of praktisch zijn of haar steentje bijdraagt aan het in stand houden van het unieke Cantonspark.

Maart 2023

Greet de Lange – Meijer (secretaris)

Eva van Duinkerken nieuw bestuurslid van de Vrienden van het Cantonspark

Het is anno 2023 moeilijk bestuursleden te vinden. De Stichting Vrienden van het Cantonspark is dan ook blij dat Eva van Duinkerken (47) 'ja' heeft gezegd toen voorzitter Angelique Bosch van Drakestein haar vroeg plaats te nemen in het stichtingsbestuur. De geboren en getogen Baarnse Eva van Duinkerken neemt de coördinatie van de rondleidingen en organisatorische activiteiten, zoals bijeenkomsten met de vrijwilligers, voor haar rekening.

„Ik ben 17 maart officieel begonnen als bestuurslid, maar daarvoor was ik al even actief”, legt Van Duinkerken uit. „Ik was als vrijwilligster actief bij Lumineus Baarn, afgelopen december in het Cantonspark. Daar raakte ik in gesprek met Angelique die bezoekers rondleidde. De tweede dag vroeg ze me al in het bestuur”, lacht de wijkverzorgende IG (Individuele Gezondheidszorg). „Ik ben vervolgens uitgenodigd voor een gesprek met het bestuur en hier ben ik dan.”

Eva zat als kind op de toenmalige Bestevaerschool die pal naast het Cantonspark lag waar

appartementencomplex Zilvervloot is verrezen. „Ik heb de Wintertuin nog meegemaakt als botanische kas. Voor mij als kind was dat een spannende jungle. Ik vond het altijd een feestje als we met school naar het Cantonspark gingen, wat vaak gebeurde.”

De favoriete plek van Eva in het Cantonspark is het bankje voor de colonnade, langs het hoofdpad. „Als ik aan het werk ben, lunch ik daar vaak. Ik zit daar lekker in de zon en kan mensen gedag zeggen, ik hou ook van overzicht en dat heb je op die plek.”

Eva zegt groene vingers te hebben. Dat is nooit weg als bestuurslid van een 'club' die een park beheert. „Ik heb thuis een moestuin en wandel graag in de natuur. Ik ben door mijn moeder opgevoed met natuur, ik heb dat ook weer doorgegeven aan mijn twee kinderen. Toen ze kleiner waren, nam ik ze bijvoorbeeld mee op paddenstoelentochten.”

Van Duinkerken noemt zichzelf creatief en in beelden denkend. „Het Cantonspark ziet er na de restauratie veel beter uit. Het is jammer dat het park in verval is geraakt, maar het is ook mooi dat het weer is opgeknapt. Je ziet nu, na de coronatijd, veel meer 40+ers in het park, waardoor onze doelgroep groter is geworden.”

Op de vraag wat haar favoriete planten of bomen zijn, moet Eva even nadenken: „Ik vind de Yellow Bird, de gele magnolia, erg mooi. Ik verbaas me erover dat deze kleur bestaat in de natuur, het is een heel ander geel dan van een paardenbloem. Ik vind de wollemi pine mooi, maar ook de reuzenbomen en de moerascypres met zijn wortels boven de grond. Ik hoop zoveel te leren van de rondleiders in het Cantonspark dat ik over een paar jaar zelf rondleidingen kan geven”, klinkt het enthousiast.

„Het Cantonspark geeft mij veel rust, onder andere door het gezang van de vogels.”

Dan schiet Eva ineens iets te binnen: „Ik zal tijdens het Cultureel Festival begin september in het centrum van Baarn nu wel mijn tijd moeten verdelen. Ik sta daar altijd in de stand van mijn werkgever Amaris, dit jaar wil ik natuurlijk ook het Cantonspark promoten.”

Christine Schut

Het geslacht *Acer* (esdoorn)

Op een stukje over berken, waar soms sap wordt getapt, ooit vanwege het enigszins zoete sap en andere goede eigenschappen, nu alleen nog vanwege de positieve effecten op de gezondheid (Dr. Dralles berkenwater) sluit ik een stukje over esdoorns aan. Immers ook esdoorns hebben een sterke sapstroom in het vroege voorjaar: van de suikeresdoorn wordt nog steeds sap getapt in het oosten van de VS en Canada. Maple syrup is thans ook hier in de supermarkt te verkrijgen.

Esdoorn is een geslacht met zo'n 120 verschillende soorten uit de gematigde streken van het noordelijk halfrond. In Nederland zou alleen de veldesdoorn of Spaanse aak (*Acer campestre*) inheems zijn, in Limburg ook nog de gewone esdoorn (*A. pseudoplatanus*). Ik vind dat merkwaardig gezien de enorme hoeveelheid zaden, de gemakkelijk verspreiding ervan door de vleugeltjes en de immense kiemkracht. In ieder geval zijn naast de veldesdoorn ook de gewone en de noorse (*A. platanoides*) hier al lang aanwezig.

Esdoorns worden of (tegenwoordig) in de familie van de *Sapindaceae* (zeepboomfamilie) of in die van de *Aceraceae* (vroeger) ondergebracht. Er is enige onenigheid onder de taxonomen of de *Aceraceae* en de *Hippocastanaceae* wel kunnen worden samengevoegd.

De naam *Acer* dat scherp of spits betekent wijst mogelijk op de veelal handvormige bladeren met spitse punten van veel soorten. Het zijn

Acer campestre (c) O. Tackenberg

Acer campestre, blad en gevleugelde zaden © Peter O'Connor.

grotere of kleinere bomen, de veldesdoorn is meestal een kleine boom van zo'n 15 m hoog al zijn er ook veel grotere exemplaren. De beide andere soorten, de gewone en de Noorse groeien uit tot grote bomen van meer dan 20 m.

De Noorse esdoorn bloeit vlak voordat het blad uitloopt met trossen kleine gele bloempjes, heel vrolijk na de winter. Die van de gewone komen uit na het uitlopen van het blad met wittige bloemetjes. Ook de rode esdoorn bloeit vlak voor het uitlopen van de bladeren, met rode bloempjes.

Met name enkele Japanse en Chinese soorten zijn geliefd vanwege de fraaie rode bladkleur. Over het algemeen zijn dit kleine bomen of struiken waarin veelvuldig is gekweekt. En dan zijn er Amerikaanse soorten waarvan het blad in het najaar prachtig rood of geel verkleurt. Aan deze en andere vlammende bomen heeft de Indian Summer haar naam te danken.

Over het algemeen hebben esdoorns handvormige bladeren, al zijn er met gelobd of min of meer ovaal of eivormig blad, bij weer andere is het geveerd, o.a. de vederesdoorn.

De zaden zijn splitvruchten die twee aan twee gevleugeld aan een steeltje zitten en zoals een helikoptertje worden weggeblazen door de wind. De zaden kunnen daarbij min of meer in elkaars verlengde staan dan wel samen een stompe of een scherpe hoek vormen.

In het Cantonspark staan nogal wat verschillende soorten: een van de vroegere botanici van de Utrechtse universiteit had de esdoorn als zijn specialisme. De nationale plantencollectie van de esdoorns bevindt zich in het Gimborn Arboretum dat deel uitmaakte van de Utrechtse botanische tuinen.

Het esdoornhout is bestand tegen slijtage en licht van kleur. Het wordt gebruikt voor vloeren, meubels en keukens. Maar ook fagotten en de achterbladen van violen en gitaren zijn vaak van esdoornhout.

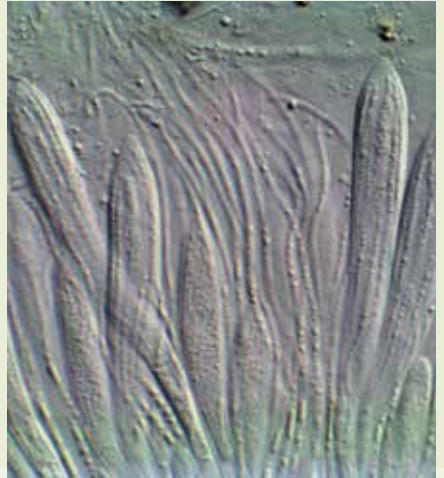
Omdat de esdoorn een snelgroeiende boom is die goed uitloopt na snoeien wordt hij wel voor hagen gebruikt. Evenals beukenhagen verliezen deze in het najaar alle blad en worden doorzichtig.

In de nazomer zijn er vaak ronde zwarte vlekken te zien op

het blad, Dit is het gevolg van een schimmelinfectie *Rhytisma acerinum* oftewel de inktvlekkenziekte. Op het afgevallen blad ontwikkelen zich vruchtlichamen die in het volgende voorjaar voor nieuwe infecties zorgen.

Ook kunnen m.n. gewone esdoorns geïnfecteerd raken door de roetschorsziekte (*Cryptostroma corticale*), een andere schimmel die een sterke zwartverkleuring van de bast veroorzaakt. Veelal met de dood van de boom tot gevolg. Verwijderen van de boom is geboden, dit moet dan wel gebeuren door goed beschermd personeel, omdat inademing van de sporen een chronische longontsteking kan veroorzaken.

Tot slot moet men er op letten geen paarden te weiden op land met gewone esdoorns in de buurt; dit om te voorkomen dat zij atypische myopathie krijgen. Dit is een niet te genezen spierziekte waarbij in korte tijd de stofwisseling van de skeletspieren worden aangetast zodat het paard steeds moeilijker beweegt. De oorzaak ligt in een stof, hypoglycine A die in de bladeren van de gewone esdoorn en in die van de zaailingen voorkomt. Het blad van de meeste andere esdoornsoorten bevat deze stof niet al zou volgens

Rechts: De inktvlekkenziekte op *Acer pseudoplatanus* © commanster.eu, links de schimmel *Rhytisma acerinum* © fungi.myspecies.info.

Roetschorsziekte © P. Niessen

De schimmel *Cryptostroma corticale* © Malcolm Storey

Amerikaans onderzoek ook de vederesdoorn moeten worden gemeden.

In het park is in het verleden een bijzondere vorm gekweekt van *Acer davidii*: *A. davidii* Canton. De *A. davidii* wordt gerekend tot de groep van de slangen(huid) esdoorns. Deze hebben een opvallend gestreepte bast, aanvankelijk groen wit gestreept dat later in grijswit gestreept overgaat. Helaas was de gezondheid van die boom zo slecht dat hij moest worden gerooid. Gelukkig is deze cultivar

nog elders in kwekerijen te verkrijgen.

Het blad van de suikeressdoorn, *A. saccharum*, is het symbool van Canada en staat in de Canadese vlag. Deze boom die ook in het NO van de VS veel voorkomt slaat in het groeiseizoen zetmeel op in de ondergrondse delen en zet dat om in suikers. In het vroege begin van het voorjaar met warme, zonnige dagen en ijzig koude nachten komt een sterke sapstroom op gang. Lang voor de komst van de Europeanen werd dat al door de oorspronkelijke bevolking getapt. Wanneer de dooitijd begon maakten zij een inkeping in de bast

Links: Jonge bladeren van *Acer davidii* © pepiniere-aoba.com. Rechts: stam met gestreepte bast © gardenersdream.co.uk.

Acer davidii met gevleugelde zaden.

De bontgekleurde bladeren van *Acer saccharum*.

van de esdoorn staken daar een stukje riet in en hingen er een emmer van aardewerk of berkenbast onder. Om het sap te concentreren lieten zij het 's nachts bevriezen en schepten de volgende dag het ijs er af. Daarna werd het verder ingedampt. Van hen leerden de Europese kolonisten het procédé.

Om getapt te kunnen worden moet een boom ongeveer 30 tot 40 jaar oud zijn. Afhankelijk van de dikte kunnen er een tot drie tappunten zijn en kan hij 35 tot 50 liter sap leveren waarvan dan een 20e tot een 50e deel aan stroop

Het tappen van de suikeresdoorn in Canada.

overblijft. Behalve de suikeresdoorn kunnen ook de zwarte en de rode esdoorn benut worden voor de stroop productie. Het suikergehalte van het sap varieert niet alleen van boom tot boom, maar ook in de loop van de dag.

Geertje Bakker

Gebruikte literatuur: wikipedia

Slapen in een Koreaans bamboebos

Bamboe is een verzamelnaam voor een groep houtachtige, meerjarige planten van de grasfamilie Poaceae. Het onderzoek naar het aantal soorten bamboe is nog steeds aan de gang en Canvan *et al.* (2017) publiceerden dat er meer dan 1.662 verschillende soorten bamboe zijn. Deze bamboesoorten zijn afkomstig van over de hele wereld, de meerderheid geteeld in Azië, met name Zuidoost-Azië. Bamboe blijkt

inheems te groeien in verschillende regio's, Australië, Noord-Amerika, Zuid-Amerika en Afrika. De laatste jaren wordt veel bamboe gekweekt in Europa. China is het leidende land in het kweken van bamboe, met India als 's werelds op een na grootste kweker van bamboesoorten. Sommige van de kleinste bamboeplanten bereiken uiteindelijk slechts een hoogte van 10 centimeter of minder, terwijl sommige van de grootste bamboeplanten zijn

Bamboestelen van *Phyllostachys nigra*.

geregistreerd om hoogten van meer dan 30 meter te bereiken.

Bamboe evolueerde slechts 30 tot 40 miljoen jaar geleden, na de ondergang van de dinosaurussen. Kortom, er zijn vele soorten bamboe, maar er worden slechts ongeveer 100 soorten gebruikt voor commerciële en bouwdoeleinden. Tegenwoordig zie je steeds meer verschillende bamboesoorten in Nederlandse tuinen en binnenkort zullen ook in het Cantonspark bamboesoorten worden aangeplant.

Bamboe is een zeer nuttige plant omdat de zaden van sommige soorten als graan worden gegeten en de jonge scheuten worden gekookt en gegeten als groenten. De rauwe bladeren kunnen worden gebruikt als voer voor dieren. Papier van goede kwaliteit wordt ook geproduceerd uit de verpulverde vezels van sommige soorten. De grootste stengels worden tot planken gemaakt om huizen en vlotten te bouwen; grote en kleine stengels worden aan elkaar gebonden om steigers op bouwplaatsen te

Het bamboebos is ongeveer 2 hectares groot met 2,2 km aan wandelpaden.

maken; andere producten zijn emmers, pijpen, meubels, vloeren, wandelstokken, visstokken, tuinpalen, tuinornamenten en sokken. Al eeuwenlang is bamboe bekend in de oosterse geneeskunde. Het sap van *Phyllostachys nigra* wordt opgevangen, gedroogd om het daarna te roosteren of te weken in heet water en gebruikt om koorts te behandelen.

Tijdens mijn recente werkbezoek aan Zuid-Korea nodigde mijn

Koreaanse gastheer mij uit om het bamboebos in Damyang te bezoeken en een nachtje te verblijven in een typisch Koreaans hotel. Damyang ligt in de provincie Zuid-Jeolla met een klimaat dat de groei van bamboe bevordert. Het gebied, een van de groenste van het land, staat meer bekend om zijn biologische landbouw dan om zijn toeristische attracties.

De reden voor zijn uitnodiging was dat ik hem mijn fascinatie voor bamboe vertelde. Overnachten in een

Foto boven: Jonge planten van *P. bambusoides*. Foto rechts: Een voorbeeld van het hoge bamboebos.

traditioneel Koreaanse hotel is een bijzonder ervaring. Slapen doe je op de grond op een dun bamboematje, maar verder is het hotel voorzien van alle moderne sanitaire voorzieningen. Je vindt er een groot TV scherm en met supersnel wifi is het makkelijk te communiceren met de buitenwereld. Wij kwamen in de avond aan en konden daarom nog maar weinig van het bamboebos te zien, maar het was een bijzondere ervaring om de volgende dag te ontwaken in het bos.

Het bos bestaat voornamelijk uit drie soorten *Phyllostachys pubescens*, *P nigra* en *P. bambusoides*. *Phyllostachys pubescens* heeft stengels met bijna geen haren op het punt waar de bladeren en stengels samenkomen en is de dikste onder de bamboes met een hoogte van 10-20 m en een diameter van 20 cm. Het wordt in het Koreaans Maengjongjuk genoemd naar de god Maengjong, die als kind voor zijn ouders bamboescheuten verzamelde in de winter wanneer de sneeuw zich ophoopt. De stengels zijn

Een traditioneel Koreaans hotel met op de achtergrond het bamboebos.

Een typisch Koreaanse maaltijd met linksonder gefermenteerde bamboebladeren.

hol en de basis is dik. *Phyllostachys nigra* is in eerste instantie bedekt wit poeder op de stengel; de plant wordt 10 meter of meer hoog en heeft een diameter van 5-8 cm. Het sap dat naar buiten sijpelt wordt gebruikt als medicijn. *Phyllostachys bambusoides* is de hoogste onder de Koreaanse bamboe: tot 20 meter hoog. De stelen zijn 12-15 cm dik en worden gebruikt om verschillende meubels en gereedschappen te maken.

In de Koreaanse cultuur speelt bamboe een bijzonder rol en vele kunstenaars gebruiken deze plant als inspiratie. De schilderijen en tekeningen met bamboe zijn overal te

vinden. Naast vele soorten gebruiksvoorwerpen horen bamboescheuten en bladeren ook bij een typisch Koreaanse maaltijd. De bladeren zijn gefermenteerd en hebben een licht zurige smaak.

Dankwoord

전주에 머무는 동안 환대해주신 홍승범 원장님 내외께 감사드립니다. 2022년 8월 담양 밤뵈보스 방문은 매우 인상적이었습니다.

Rob Samson

Literatuur

Canavan S, Richardson DM, Visser V, et al. 2017. The global distribution of bamboos: assessing correlates of introduction and invasion. *AoB PLANTS*9: 1-18.

Stichting Vrienden van het Cantonspark
Secretaris: Mevr. G.H.J. de Lange-Meijer
Rembrandtlaan 29, 3741 TA Baarn.
Tel: 035 - 541 3356.
Email: secretariaat@cantonspark.nl
www.cantonspark.nl